

Sygn. akt II Ca 661/17

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Jarosław Gołębiowski
Sędziowie:	SSA w SO Stanisław Łęgosz SSO Dariusz Mizera (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sąd. Beata Gosławska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 listopada 2018 roku

sprawy z wniosku A. G. (1)

z udziałem M. L. (1), E. R. (1) i J. K.

o uzupełniający dział spadku i zniesienie współwłasności

na skutek apelacji wnioskodawczynie

od postanowienia Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim

z dnia 20 kwietnia 2017 roku, sygn. akt I Ns 645/13

postanawia:

1. **oddalić apelację;**

2. **ustalić, iż każdy z uczestników ponosi koszty postępowania odwoławczego zawiązane ze swoim udziałem w sprawie.**

SSO Jarosław Gołębiowski

SSA w SO Stanisław Łęgosz SSO Dariusz Mizera

Sygn. akt II Ca 661/17

UZASADNIENIE

We wniosku, złożonym w dniu 13 czerwca 2013 roku pełnomocnik wnioskodawczynie A. G. (2) wniósł o dokonanie uzupełniającego działu spadku wraz ze zniesieniem współwłasności tj. ustalenie, iż przedmiotem działu spadku po M. L. (2), synu J. i A., zmarłym w dniu (...) r. w U. i A. L., z domu N., córce J. i M., zmarłej w dniu (...) roku w Osiedlu (...) oraz zniesienia współwłasności pomiędzy A. G. (1), M. L. (1), E. R. (1), J. K. poza nieruchomościami

uwzględnionymi w postanowieniu Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim, sygn. akt I Ns 269/11 jest nieruchomości niezabudowana położona w obrębie (...) U., jednostce ewidencyjnej (...) U., oznaczona w rejestrze gruntów nr (...)o pow. 0,0291 ha. Ponadto pełnomocnik wnioskodawczyni wniósł o dokonanie uzupełniającego działu spadku poprzez przyznanie na wyłączną własność wnioskodawczyni A. G. (3) szewski ej przedmiotowej nieruchomości, bez spłat na rzecz uczestników.

W piśmie z dnia 23 października 2013 roku pełnomocnik wnioskodawczyni zmodyfikował wniosek, w ten sposób, że wniósł o ustalenie, iż przedmiotem uzupełniającego działu spadku po M. L. (2), i A. L. oraz zniesienie współwłasności poza nieruchomościami uwzględnionymi w powołanym wyżej postanowieniu Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim, sygn. akt I Ns 269/11 jest wierzytelność z tytułu nabycia z mocy prawa przez jednostkę samorządu terytorialnego - Województwo (...) prawa własności części nieruchomości położonej w obrębie (...) U., gminie U., powiecie (...), oznaczonej jako działka nr (...) na podstawie decyzji Wojewody (...) nr (...)z dnia 9 lipca 2010 r., znak (...)o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej, polegającej na rozbudowie drogi wojewódzkiej nr (...) na odcinku U. - T. oraz o dokonanie działu spadku i zniesienie poprzez przyznanie na wierzytelności tej wnioskodawczyni, bez spłat na rzecz pozostałych uczestników. / k. 28 /

Na rozprawie z dnia 24 października 2013 roku, uczestnik J. K. wniósł o przyznanie mu części przedmiotowej działki, bądź spłatę z tejże działki stosownie do wielkości jego udziału w spadku. Względnie przyznania mu należnej części tytułem odszkodowania za wywłaszczenie. Uczestnik M. L. (1) zrzekł się zarówno własności działki jak i ewentualnie jakichkolwiek spłat. / k. 38v/

Postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2017r. Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim po rozpoznaniu sprawy z wniosku A. G. (1) z udziałem M. L. (1), E. R. (1), J. K. o uzupełniający dział spadku i zniesienie współwłasności postanowił oddalić wniosek i odstąpić od obciążania stron nieuiszczoną opłatą od wniosku.

Podstawą rozstrzygnięcia były przytoczone poniżej ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego.

W dniu 31 marca 1977 roku wydany został - Akt Własności Ziemi nr ON- (...) w którym stwierdzono , iż M. i A. małż. L. stali się z mocy samego prawa właścicielami nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów nr(...)o pow. 0,14 ha, położonych w U.. W poświadczonych za zgodność z oryginałem odpisach akt uwłaszczeniowych na odpisie aktu własności ziemi obok numeru działki dokonano ręcznie ołówkiem dopisano adnotację „najprawdopodobniej omyłkowo wpisano numer działki (...)- poz.rej. z operatu, powinno być nr(...)”

Wnioskodawczyni złożyła do akt sprawy dokument zatytułowany ” informacja z rejestru gruntów” , w którym zapisano , iż jako właściciel działki oznaczonej numerem nr (...) o pow. 0,14 ha położonej w obrębie U. figurowali jako właściciele A. i M. małżonkowie L. na podstawie aktu własności ziemi AWZ.ON - (...) oraz, że zmiana numeracji działek wynika z przeprowadzonego w latach 1976 - 1978 roku scalania gruntów wsi U..

Z zaświadczenia wydanego przez Starostwo Powiatowe w T. w dniu 06.05.2015r. wynika, iż w latach 1976-78 zostało przeprowadzone scalanie gruntów wsi U.. Działka oznaczona po scaleniu gruntów nr (...) o pow. 0,14 ha odpowiadała działce oznaczonej przed scaleniem (...) o pow. 0,14 ha. Działka nr (...) figurowała na M. i A. małż. L., a działka nr (...) figurowała w pozycji S. i W. małż. B.. W zaświadczeniu z dnia Starostwa Powiatowego w T. z dnia 06.05.2015r. uczyniono uwagę następującej treści w akcie własności ziemi nr ON- (...) z dnia 31.03.1977 r błędnie wpisano numer działki (...). Winien być wpisany numer działki (...).”

Przedmiotowa nieruchomość nie posiada księgi wieczystej ani zbioru dokumentów.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 29.09.2015r. pełnomocnik wnioskodawczyni został zobowiązany do złożenia w terminie 1 miesiąca sprostowanego (...) stosownie do treści zaświadczenia ze Starostwa Powiatowego w T. z dnia 06.05.2015 r, bądź do wszczęcia odpowiedniego postępowania. Termin upłynął bezskutecznie.

Z wystawionym w dniu 30.04.1993r przez Urząd Rejonowy w T. wypisu z rejestru gruntów na podstawie AWZ.ON (...) wynika, iż działka oznaczona numerem (...) o pow. 0,14 ha, położona w obrębie U. jako władających działką wpisano M. i A. małż L. w 1/4 części, S. W. w 1/4 części, S. N. w 1/4 części, J. S. w 1/4 części

Decyzją nr (...) z dnia 9 lipca 2010 roku, Wojewoda (...) zezwolił na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie drogi wojewódzkiej nr (...) na odcinku U. - T., w wyniku czego działka nr (...) została podzielona na działkę (...) oraz na działkę (...), która z mocy prawa stała się własnością Samorządu Województwa (...).

Postanowieniem z dnia 29 grudnia 2011 roku, Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim w sprawie sygn. akt I Ns 269/11 ustalił, iż przedmiotem działu spadku po M. L. (2), synu J. i A., zmarłym dnia (...) r. w U. i A. L., z domu N., córce J. i M., zmarłej w dniu (...) roku w Osiedlu (...), gmina U. oraz zniesienia współwłasności pomiędzy A. G. (1), M. L. (1), E. R. (1), J. K. była:

a. nieruchomości niezabudowana położona w obrębie (...) U., jednostce ewidencyjnej (...) U., powiat (...), woj. (...), oznaczona w rejestrze gruntów numerem (...) o powierzchni 0,07 ha, dla której w Sądzie

Rejonowym w T. nie jest prowadzona księga wieczysta, ani zbiór dokumentów,

b. nieruchomości niezabudowana położona w obrębie (...) U., jednostce ewidencyjnej (...) U., powiat (...), woj. (...), oznaczona w rejestrze gruntów numerem (...) o powierzchni 0,11 ha, dla której w Sądzie Rejonowym w Tomaszowie Mazowieckim nie jest prowadzona księga wieczysta, ani zbiór dokumentów,

c. nieruchomości niezabudowana położona w obrębie (...) S., jednostce ewidencyjnej (...) U., powiat (...), woj. (...), oznaczona w rejestrze gruntów numerami działek (...) o łącznej powierzchni 0,37 ha, dla których w Sądzie Rejonowym w Tomaszowie Mazowieckim nie jest prowadzona księga wieczysta, ani zbiór dokumentów,

dokonał działu spadku po M. L. (2) i A. L. oraz zniesienia współwłasności pomiędzy A. G. (1), M. L. (1), E. R. (1) i J. K. w ten sposób, iż :

d. przyznał na wyłączną własność uczestniczce A. G. (1) nieruchomości wymienione w punkcie 1 bi 1c, bez żadnych spłat na rzecz uczestników E. R. (1) i M. L. (1),

e. przyznał na wyłączną własność uczestniczce E. R. (1) nieruchomości wymienioną w punkcie 1a, bez żadnych spłat na rzecz pozostałych uczestników,

oraz zasądził od wnioskodawczyni A. G. (1) na rzecz uczestnika J. K. kwotę 70.000 złotych tytułem spłaty, płatną w 3 ratach.

Treść postanowienia Sądu w pełni odpowiada wzajemnym uzgodnieniom poczynionym przez strony, w których bezpośrednio i wprost nie odnoszono się jednak do działki (...) gdyż była ona już przejęta przez Urząd .

Decyzją z dnia 30 czerwca 2016 roku, Wojewoda (...) ustalił wysokość odszkodowania z tytułu nabycia z mocy prawa z dniem 16 sierpnia 2010 roku przez jednostkę samorządu terytorialnego, tj. Województwo (...), na podstawie decyzji

23C Wojewody (...) nr (...) z dnia 9 lipca 2010 roku, znak (...) o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie drogi wojewódzkiej nr (...) na odcinku U. - T., prawa własności części nieruchomości położonej w obrębie (...) U., gminie U., powiecie (...), województwo (...), oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr (...) o pow. 0,0291 ha (powstałej w wyniku podziału działki nr (...)) w kwocie 14 169 zł, która obejmowała wartość: - gruntu działki nr (...) w kwocie 13 783 zł oraz nasadzeń roślinnych w kwocie 386 zł, w pkt 2 odmówiono podwyższenia odszkodowania o kwotę 5% wartości nieruchomości.

W pkt 3 zobowiązano Dyrektora Zarządu Dróg Wojewódzkich w Ł. działającego z upoważnienia Zarządu Województwa (...) do złożenia na okres 10 lat, ustalonego odszkodowania do depozytu sądowego, uznając, iż przedmiotowa nieruchomość posiada nieuregulowany stan prawny.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wyżej powołane dowody. Niosobowy materiał dowodowy nie był w toku postępowania kwestionowany i jako taki zasługuje na pełen walor wiarygodności. W oparciu natomiast o dokument informacja z rejestru gruntów k -130 wbrew jego treści, Sąd nie mógł ustalić, iż działka (...) stanowiła własność spadkodawców, albowiem informacja nie stanowi tytułu własności jako tytuł własności powołuje on AWZ .ON . (...). Na rzecz spadkodawców został natomiast wydany AWZ. ON - (...). Inny dokument wydany w oparciu o rejestr gruntów 30.04.1993 r (koperta karta wskazywał na to , iż działka (...) znajdować się miała we władaniu nie tylko wnioskodawców ale i trojga innych osób)

Ponadto Sąd ustalił powyższy stan na podstawie zeznań wnioskodawczyni A. G. (1), uczestników M. L. (1) i J. K. oraz świadków P. G. i E. R. (1), którym Sąd przyznał walor wiarygodności. Jakkolwiek zeznania te ostatecznie okazały się nie wnosić wiele do rozstrzygnięcia sprawy.

Mając takie ustalenia Sąd zważył, iż wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

Wnioskodawczyni wniosła o dokonanie uzupełniającego działu spadku wraz ze zniesieniem współwłasności.

Zgodnie z treścią art. 1037 kc dział spadku może być dokonany bądź na mocy umowy między wszystkimi spadkobiercami, bądź na mocy orzeczenia sądu na żądanie któregośkolwiek ze spadkobierców; jeżeli do spadku należy nieruchomość, umowa o dział spadku powinna zostać zawarta w formie aktu notarialnego. Dokonanie działu spadku przez sąd uregulowane jest przepisami art. 680-689 kpc. Stanowią one m.in, że we wniosku o dział spadku należy powołać postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku oraz wskazać majątek, który ma podlegać podziałowi (art. 680 kpc); skład i wartość spadku podlegającego podziałowi ustala sąd (art. 684 koc); wobec braku podstaw do wydania postanowienia działowego na podstawie zgodnego wniosku uczestników, dział spadku zostanie dokonany w oparciu o przepisy dotyczące zniesienia współwłasności (art. 687 i 688 kpc).

Z treści powołanych przepisów wynika, że podziałowi podlegają jedynie aktywa wchodzące w skład spadku, natomiast nie podlegają podziałowi długi należące do spadku, gdyż za długi te spadkobiercy odpowiadają stosownie do wielkości udziałów w aktywach. Stanowisko takie zostało także wyrażone przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z 20 IX 2000r I CKN 295/00, - „przedmiotem działu spadku mogą być wyłącznie aktywa, natomiast podział długów następuje z mocy prawa, odpowiednio do podziału aktywów” oraz postanowieniu z dnia 12 stycznia 1978r. (III CRN 333/77, - „Sąd spadku nie może w postępowaniu działowym dzielić długów spadku”.

Z zebranego materiału dowodowego wynika, iż na podstawie Aktu Własności Ziemi nr ON- (...) M. i A. małż. L. stali się z mocy samego prawa właścicielami nieruchomości (działek) oznaczonych w ewidencji gruntów nr (...). Po przeprowadzeniu scalania gruntów wsi U. w latach 1976 - 1978r. zmieniono numerację działek. Działka oznaczona po scaleniu gruntów nr (...) o pow. 0,14 ha odpowiadała działce oznaczonej przed scaleniem (...) o pow. 0,14 ha, a nie działce nr (...). Działka nr (...) stanowiła własność M. i A. małż. L., a działka nr (...) stanowiła własność S. i W. małż. B.. Ponadto przedmiotowa nieruchomość nie posiadała księgi wieczystej ani zbioru dokumentów.

Treścią aktu własności ziemi , w którym spadkodawcom przypisana została własność działki (...), a nie (...), zaś działce (...) po scaleniu i zmianie numeracji odpowiada działka (...), nie (...).

Wbrew treści aktu własności ziemi Sąd nie mógł ustalić , iż w skład spadku po M. i A. L. wchodziła w istocie działka (...), która po zmianie numeracji działek była oznaczona numerem (...).

Akt własności ziemi jest decyzją administracyjną. Sąd powszechny jest związany treścią decyzji administracyjnej. Z przedmiotowego związania wynika przede wszystkim nakaz respektowania treści rozstrzygnięcia zawartego w decyzji oraz zakaz ingerowania w tę treść rozumiany jako możliwość pominięcia lub modyfikacji materialnoprawnych

skutków wynikających z decyzji. Oznacza to, że dopóki decyzja ostateczna nie zostanie w sposób wiążący uchylona przez kompetentny organ administracji lub Sąd administracyjny z powodu jej nielegalności lub nieważności, to Sąd powszechny niemający przyznanej ustawowej kompetencji do zniesienia obowiązywania decyzji administracyjnej, musi uznawać akt mający wszystkie formalnoprosocowe cechy decyzji za wiążący i ważny. Z zasady tej wynika, że sąd nie może stwierdzić, że w istocie awz z dnia ON- (...) dotyczy działki o innym numerze, niż został w nim zapisany, czyli (...).

Taka sama konstatacja wynika z ustaleń Wojewody (...) w decyzji o ustaleniu odszkodowania. Stwierdzono tam wyraźnie, iż stan prawny nieruchomości jest nieuregulowany.

Jeżeli istotnie numer działki w awz został wpisany błędnie jak zapisano w zaświadczeniu Starostwa Powiatowego oraz jak nieformalnie wzmiankowano na awz zamieszczonym w aktach uwłaszczeniowych, to należałoby rozważyć możliwość sprostowania tego aktu.

W akcie własności ziemi można bowiem zostać sprostować w drodze postanowienia błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki. Właściwym organem jest wójt (burmistrz, prezydent miasta).

Gdyby i ta droga zawiodła należałoby wszcząć inne postępowanie. W postępowaniu o dział spadku Sąd jedynie może rozstrzygać spory pomiędzy spadkobiercami o własność, ale nie stwarza tytułu własności.

W sytuacji stwierdzonych rozbieżności co do przywołanych wyżej dokumentów w kwestii własności działki (...) oraz braku wykazania, iż w skład spadku wchodzi wierzytelność z tytułu odszkodowania za jej wywłaszczenie Sąd nie mógł dokonać uzupełniającego działu spadku i oddalił wniosek.

Na marginesie już, należy zaznaczyć, iż odszkodowanie z tytułu nabycia z mocy prawa z dniem 16 sierpnia 2010 roku przez jednostkę samorządu terytorialnego, tj. Województwo (...), na podstawie decyzji Wojewody (...) nr (...) z dnia 9 lipca 2010 roku, znak (...) o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie drogi wojewódzkiej nr (...) na odcinku U. - T., prawa własności części nieruchomości położonej w obrębie (...) U., gminie U., powiecie (...), województwo (...), oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr (...) o pow. 0,0291 ha (powstałej w wyniku podziału działki nr (...)) w kwocie 14 169 zł, które stało się przedmiotem niniejszego postępowania, decyzją Wojewody (...) z dnia 30 czerwca 2016r. zostało wpłacone na depozyt sądowy i będzie wypłacone osobie, która wykaże tytuł prawny do przedmiotowej nieruchomości.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiodła wnioskodawczyni zaskarżając postanowienie w całości.

I. Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła:

- naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną i sprzeczną z zasadami logiki ocenę materiału dowodowego poprzez przyjęcie, iż wnioskodawczyni nie wykazała, że w skład spadku wchodzi wierzytelność z tytułu odszkodowania za jej wywłaszczenie, co w konsekwencji doprowadziło do oddalenia uzupełniającego wniosku o dział spadku.

II. W związku z powyższym, wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez:

1/ ustalenie, iż przedmiotem działu spadku po zmarłym M. L. (2), synu J. i A., zmarłym w dniu (...) roku w U. i A. L. z domu N., córce J. i M., zmarłej w dniu (...) roku w Osiedlu (...) pomiędzy A. G. (1), M. L. (1), E. R. (2), J. K. poza nieruchomościami uwzględnionymi w postanowieniu Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim, I Wydział Cywilny, sygn. akt: I Ns 269/11 w skład spadku wchodzi wierzytelność ustalona na mocy decyzji z dnia 30 czerwca 2016 roku Wojewody (...), (...) z tytułu nabycia z mocy prawa z dniem 16 sierpnia 2010 roku przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawie decyzji Wojewody (...) nr (...) z dnia 9 lipca 2010 roku o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie drogi wojewódzkiej Nr (...) na odcinku U.- T., odcinek I: od km 38+500 do km 38+637,89, prawa własności "części nieruchomości położonej w obrębie (...) U., gminie U., powiecie (...), województwie (...), oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr (...) o powierzchni 0,0291 ha (powstałej w wyniku

podziału działki nr (...)) w kwocie 14 169,00 zł (słownie: czternaście tysięcy sto sześćdziesiąt dziewięć złotych), która obejmuje wartość: gruntu działki nr (...) w kwocie 13 783,00 zł, - nasadzeń roślinnych w kwocie 386, 00 zł.

2/ Dokonanie uzupełniającego działu spadku po zmarłym na wyłączną własność wnioskodawczyni A. G. (1) w/w opisanego prawa, bez spłat na rzecz uczestników- E. R. (3), M. L. (1) i J. K..

Sąd Okręgowy dodatkowo ustalił:

Postanowieniem z dnia 7 marca 2017r. Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi w sprawie XVIII Ns 215/16 zezwolił Województwu (...) – Zarządowi Dróg Wojewódzkich w Ł. na złożenie do depozytu sądowego kwoty 14.169 zł tytułem odszkodowania za część nieruchomości ustalonego decyzją z dnia 30 czerwca 2016 roku Wojewody (...),(...)z tym zastrzeżeniem że kwota ta może być wypłacona osobie która wykaże się tytułem prawnym do części nieruchomości położonej w obrębie (...)U. gminie U. powiecie (...) oznaczona jako działka nr (...) tytułem odszkodowania za wywłaszczenie nieruchomości, jednocześnie wezwano wierzycieli przez ogłoszenie do odbioru depozytu w terminie 10 lat od upływu 6- miesięcznego okresu w trakcie którego ogłoszenie zostało wywieszone.

Dowód: - postanowienie Sądu z 7 marca 2017r. k.34 akt XVIII Ns 215/16 Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi

W dniu 4 lipca 2017r. wnioskodawczyni złożyła do Starosty Powiatu (...) wniosek o sprostowanie aktu własności ziemi nr ON- (...) z 31 marca 1977r. poprzez wpisanie w tym akcie zamiast działki nr (...) działki nr (...).

Wniosek został przekazany do rozpoznania Wójtowi Gminy U., a następnie postanowieniem z dnia 28 września 2017r. znak (...)(...).Z wójt postanowił zwrócić wnioskodawczyni wniosek o sprostowanie wskazując, iż właściwy jest sąd powszechny.

Zażalenie na to postanowienie zostało wniesione z uchybieniem terminu przewidzianego w art. 141§ 2 k.p.a. co stwierdziło Samorządowe Kolegium Odwoławcze w P. postanowieniem z dnia 8 grudnia 2017r.

Dowód: akta Urzędu Gminy U. w sprawie postępowania o sprostowanie aktu własności ziemi nr (...)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja wnioskodawczyni jest bezzasadna.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego i po ich uzupełnieniu uznaje je za własne czyniąc je podstawą swojego rozstrzygnięcia.

Wnioskodawczyni zainicjowała w niniejszej sprawie postępowanie o uzupełniający dział spadku i zniesienie współwłasności. Przyjmuje się w orzecznictwie, że jeżeli okaże się, iż postanowienie o dział spadku które zasadniczo winno obejmować cały spadek nie objęło istotnego składnika majątku spadkowego to każdy ze spadkobierców może wystąpić z wnioskiem o dokonanie działu uzupełniającego. (por. dotycząca uzupełniającego podziału majątku dorobkowego uchwała SN z 28 sierpnia 1986r. III CZP 47/86, OSNC z 1987r. nr 8 poz. 114).

Nie ma zatem formalnych przeszkód do złożenia takiego wniosku. Wnioskodawczyni twierdzi, iż przedmiotem działu winna być wierzytelność od Województwa (...) wchodząca do spadku w związku z wywłaszczeniem nieruchomości pod drogę. Aby skutecznie tego się domagać to należy wykazać, iż w chwili otwarcia spadku i dokonywania działu wierzytelność ta jako prawo majątkowe należała do masy spadkowej. Z kolei sama wierzytelność należałaby do masy spadkowej wtedy gdyby wnioskodawczyni wykazała się tytułem prawnym figurującym na spadkodawców co do wywłaszczonej nieruchomości.

W toku niniejszego procesu wnioskodawczyni takowego dowodu nie przeprowadziła, także Sąd przeprowadzając z urzędu pewne czynności nie zdołał ustalić, iż spadkodawcy byli właścicielami działki nr (...).

Tym samym jako pozbawiony podstaw należy uznać zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. który w zasadzie sprowadza się do tego, iż Sąd w sposób błędny nie ustalił, że w skład spadku po M. L. (2) i A. L. wchodzi wierzytelność z tytułu wyłączonej nieruchomości o nr (...).

Sąd w sprawie o dział spadku ma obowiązek z urzędu ustalać skład i wartość majątku spadkowego. Nie oznacza to jednak, iż ma prawo kreować tytuł własności do nieruchomości co do której stan prawny w istocie jest nieuregulowany. Nie można zatem w niniejszym postępowaniu przesądzić jak wygląda stan prawny działki nr (...) i komu w ostateczności przypadnie wierzytelność należna od Województwa (...). W dziale spadku sąd może rozstrzygać spory o własność ale jedynie między spadkobiercami. Tymczasem w niniejszej sprawie nie ma sporu o własność między spadkobiercami.

Zasadnie Sąd Rejonowy podkreśla, iż fakt odrębnego skorygowania nr działki na akcie własności ziemi czy też przekonanie organu administracji o tym jaki nr działki winien być wpisany w akcie własności ziemi (co zdaje się wynikać z zaświadczenia Starostwa Powiatowego w T. z dnia 6 maja 2015r. k.155) nie dają podstawy do wykreowania własności co do innej działki niż to wynika jednoznacznie z prawomocnego aktu własności ziemi. Tymczasem w akcie własności ziemi wydanym na spadkodawców figuruje działka nr (...) która nie odpowiada działce nr (...) po scaleniu gruntów.

Słusznie zwraca uwagę skarżąca, iż przedmiotem działu nie było prawo własności nieruchomości, a wierzytelność w stosunku do Województwa (...). Dlatego też poszukiwanie i przywiązywanie tak dużej wagi przez Sąd do tytułu prawnego do działki nr (...) w ocenie skarżącej jest zbyteczne. Nie sposób jednak z tym zgodzić albowiem tych dwóch instytucji w realiach przedmiotowej sprawy nie można rozdzielić gdyż są one ze sobą bezpośrednio skorelowane. Istnienie wierzytelności jest w istocie uzależnione od dysponowania przez wnioskodawczynię odpowiednim tytułem własności, a taki tytuł jak do tej pory nie został przedstawiony.

Na chwilę obecną wierzytelność w stosunku do Województwa (...) pozostaje w depozycie sądowym warunkiem uzyskania tej wierzytelności jest dysponowanie tytułem prawnym do działki nr (...). Nawet zatem gdyby w niniejszym postępowaniu Sąd przyznał wierzytelność wnioskodawczyni to i tak nie zdołała by uzyskać jej z depozytu gdyż musiałaby wpierv przedstawić tytuł własności którym jak wiadomo nie dysponuje.

Reasumując powyższe rozważania należy podkreślić, iż złożona przez wnioskodawczynię apelacja jako bezzasadna podlega oddaleniu, a to na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13§ 2 k.p.c.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie zasady określonej w art. 520§1 k.p.c. ustalając, iż każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane z własnym udziałem w sprawie.

SSA w SO Stanisław Łęgosz SSO Jarosław Gołębiowski SSO Dariusz Mizera